

ATODIAD A

Cwestiynau'r ymgynghoriad.

Cwestiwn 1 - Ydych chi'n cytuno y dylid ymestyn y ddyletswydd i ddarlledu cyfarfodydd yn fyw i gynnwys cyfarfodydd ychwanegol prif gyngor?

Mae'r Cyngor yn croesawu'r egwyddor o dryloywder democrataidd a'r ymgais i ehangu mynediad y cyhoedd at waith llywodraeth leol ac fel dull o gryfhau atebolrwydd cyhoeddus. Fodd bynnag, mae nifer o faterion ymarferol ac ariannol y mae'n rhaid eu hystyried cyn gweithredu unrhyw ddyletswydd newydd.

Mae'r Cyngor yn pryderu y gallai'r ddyletswydd newydd arwain at bwysau ariannol sylweddol, yn enwedig ar gyfer cyfarpar darlledu, storio fideo ac adnoddau staffio. Byddai'n briodol i Lywodraeth Cymru ddarparu cyllid parhaus penodol i gefnogi'r ddyletswydd estynedig.

O ystyried bod y gofyn cyfredol i weddarlledu cyfarfodydd y Cyngor Llawn, argymhellir bod hyn yn cael ei adnabod fel Cam 1 o'r siwrne. Awgrymir y dylid ystyried ymestyn y gofyn cyfreithiol i gynnwys cyfarfodydd sydd o'r diddordeb uchaf i'r cyhoedd fel Cam 2, yn benodol cyfarfodydd y Cabinet, Pwyllgorau Cynllunio a Phwyllgorau Craffu. Dylid wedyn ymestyn i Gam 3 i gynnwys y Pwyllgorau Gwasanaethau Democratiaeth, Llywodraethu ac Archwilio, Trwyddedu a Safonau, ond bod hyn yn gam i'r dyfodol.

Mae goblygiadau penodol o ran adnoddau wrth ymestyn y ddarpariaeth ymhellach, yn arbennig gan fod technoleg gyfredol ar gyfer gweddarlledu ar seiliau gwan iawn. Dylid nodi nad oes systemau safonol ar gyfer gweddarlledu cyfarfodydd yn bodoli yng Nghymru, gyda phob awdurdod wedi addasu eu systemau unigol i weddarlledu a chynnal cyfarfodydd hybrid ar sail unigol. Nid oes trefniadau safonol i weddarlledu cyfarfodydd rhithiol yn unig yn bodoli ar draws Cymru chwaith. O ystyried y sail bregus yma ar draws y wlad, dylid nodi fod angen atebion technegol sy'n safonol a hyblyg ar gyfer Cymru gyfan, dan arweiniad Llywodraeth Cymru, fel y gall pob awdurdod, ac eraill, megis Cydbwyllgorau Corfforedig hefyd ddefnyddio'r dechnoleg yn rhwydd.

Cwestiwn 2 - A oes cyfarfodydd pwyllgorau eraill prif gyngor rydych chi'n meddwl y dylid ymestyn y ddyletswydd ar eu cyfer?

Gweler paragraff olaf yr ymateb i gwestiwn 1.

Cwestiwn 3 - Ydych chi'n cytuno y dylid ymestyn y gofyniad i ddarlledu cyfarfodydd i gynnwys Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub?

Mae'r egwyddor o sicrhau tryloywder i'r cyhoedd yr un mor berthnasol i'r cyrff hynny ag ydynt i awdurdodau lleol. Argymhellir bod yr awdurdodau hyn yn cychwyn ar eu trefniadau gweddarlledu fel rhan o'r ymestyn y soniwyd amdano fel 'cam 2' yn ymateb Cyngor Gwynedd i gwestiwn 1 uchod.

Cwestiwn 4 - A ddylai darlledu cyfarfodydd Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub gael eu hymestyn i gyfarfodydd y tu hwnt i gyfarfodydd llawn yr awdurdodau, ee pwyllgorau safonau?

Mater i'r awdurdodau perthnasol yw rhoi arweiniad wrth ymateb, fodd bynnag mae'r egwyddor o dryloywder yn allweddol bwysig.

Cwestiwn 5 - Mewn perthynas â phrif gynghorau, Awdurdodau Parciau Cenedlaethol ac Awdurdodau Tân ac Achub, ydych chi'n cytuno y dylid cadw recordiadau o gyfarfodydd y mae'n rhaid eu darlledu

Dylid adnabod cyfnod cadw penodol ar gyfer cadw recordiadau o gyfarfodydd y mae'n rhaid eu darlledu, megis 6 neu 12 mis. Rhaid cofio mai cofnod ffurfiol y pwyllgor yw'r cofnod ysgrifenedig o'r cyfarfod ac nid recordiad o'r gweddarllediad.

Yn ogystal, rhaid cofio fod cost ar gyfer cadw'r recordiadau, gan eu bod yn ffeiliau digidol mawr.

Cwestiwn 6 - Yn eich barn chi, beth fyddai effeithiau tebygol ehangu'r ddyletswydd i ddarlledu cyfarfodydd ar y Gymraeg? Mae diddordeb penodol gyda ni mewn unrhyw effeithiau posibl ar gyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg ac ar beidio trin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg. Ydych chi'n meddwl fod cyfleoedd i hyrwyddo unrhyw effeithiau cadarnhaol? Ydych chi'n meddwl fod cyfleoedd i liniaru unrhyw effeithiau negyddol?

Yn gyffredinol i Gymru, mae'r effaith o ymestyn y ddyletswydd i weddarlledu pwyllgorau'r cynghorau am fod yn effaith gadarnhaol ar y Gymraeg, gyda'r iaith i'w chlywed mewn trafodaethau byw mewn Awdurdodau Lleol. Byddai'n angenrheidiol i ddeddfwriaeth nodi'n glir bod disgwyl i bob pwyllgor ddarlledu yn y Gymraeg a'r Saesneg, nid ar gyfer cyfarfod y Cyngor Llawn yn unig.

Yng Nghyngor Gwynedd byddai effaith cadarnhaol ar y Gymraeg o ehangu'r gofynion. Gan y cynhelir pob pwyllgor trwy gyfrwng y Gymraeg eisoes, byddai eu gweddarlledu yn sicrhau bod y Gymraeg i'w chlywed dros y we yn fyw yn fwy aml. Rydym yn sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg.

Noder bod y trefniant o gynnal pwyllgorau trwy'r Gymraeg yn drefniant DI-OFYN yng Ngwynedd. Nid oes rhaid i unrhyw un wneud cais o flaen llaw i siarad Cymraeg. Byddai sicrhau gofyniad i bob Awdurdod Lleol ddarparu cyfieithu ar y pryd yn ddi-odyn ar gyfer pob cyfarfod, a bod dyletswydd ar bob Cadeirydd i annog siaradwyr i gyfrannu'n Gymraeg yn hybu'r Gymraeg ac yn liniaru unrhyw effeithiau negyddol.

Os oes rhaid i siaradwyr Cymraeg wneud cais i gael siarad Cymraeg mewn cyfarfod, yna mae'n trin y Gymraeg yn llai ffafriol.

Cwestiwn 7 - Yn eich barn chi, a fyddai modd ffurfio neu addasu'r ddyletswydd i ddarlledu cyfarfodydd er mwyn sicrhau: • ei fod yn cael effeithiau positif neu fwy positif ar gyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â'i thrin yn llai ffafriol na

Saesneg; a • nad yw'n cael effeithiau andwyol ar gyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg a pheidio â'i thrin yn llai ffafriol na Saesneg?

Gweler uchod ynghylch trefniant di-ofyn i gyfrannu yn y Gymraeg mewn pwyllgorau. Byddai hynny yn cynnig mwy o gyfleoedd i bobl gael gwrandao ar y Gymraeg yn fyw mewn pwyllgorau, neu wrando ar recordiad wedyn. Bydd hyn yn ei dro yn cynorthwyo datblygiadau a darpariaeth Deallusrwydd Artiffisial yn y Gymraeg. Wedi dweud hynny, rhaid hefyd sicrhau bod digon o swyddogion sydd â'r sgiliau cywir yn yr iaith i sicrhau cywirdeb a safon wrth ddefnyddio deallusrwydd artiffisial.

Mae rhai awdurdodau hefyd yn defnyddio neu'n ystyried defnyddio is-deitlau wrth weddarlledu - dylid sicrhau bod is-deitlau Cymraeg hefyd ar gael fel mater o gydraddoldeb i bawb.

Cwestiwn 8 - Esboniwch pa effeithiau cadarnhaol a negyddol ydych chi'n credu y mae darlledu cyfarfodydd y cyngor yn eu cael ar grwpiau cymdeithasol, economaidd a diwylliannol, a pha fesurau y gellir eu cymryd i sicrhau mynediad a chynrychiolaeth deg.

Yn gyffredinol mae gweddarlledu mwy o gyfarfodydd y Cyngor yn cael effaith gadarnhaol ar wahanol grwpiau cymdeithasol, economaidd a diwylliannol gan leihau anghydraddoldeb ar yr un pryd. Mae sicrhau democratiaeth agored i bawb yn egwyddor bwysig y dylid ei pharchu.

Fodd bynnag, nid yw gweddarlledu yn ateb y gofyn i bawb. Rhaid cofio bod rhai pobl mewn ardaloedd difreintiedig ac ardaloedd gwledig sydd heb fynediad at ddarpariaeth gwe digonol, neu ddiffyg mynediad at gyfarpar i wyllo gweddarllediadau. Yn ogystal, ni fydd yn hwylus i bawb gan y bydd gwrandao dros gyfrifiadur ac edrych ar sgrîn yn anodd i rai.

Cwestiwn 9 Rydym wedi gofyn nifer o gwestiynau penodol. Os hoffech dynnu ein sylw at unrhyw faterion cysylltiedig nad ydym wedi mynd i'r afael â nhw, gallwch wneud hynny yma

Noder nad oes unrhyw gyfeiriad yn yr ymgynghoriad at yr angen i weddarlledu cyfarfodydd Cydbwyllgorau Corfforedig.

Ystyrir y dylai Llywodraeth Cymru ddarparu arweiniad penodol ar hyn, ynghyd â chyllideb ar gyfer gwireddu'r elfen bwysig hon.